

говитъ водители се погрижатъ да го повдигнатъ материално, морално и умствено. И следъ свършване на войната на народнитъ движения била дадела вече нова насока. Съ издадения отъ турското правителство хати-хумаюнъ българитъ поискали вече и самостоятелна българска черква и отсега нанататъкъ се почнали бурнитъ народни движения противъ гърцитъ за добиване на черковна автономия.

Тия народни движения не заглушили, не убили смелата мисль да се добие политическата независимостъ чрезъ въоръжени народни възстания. И следъ Кримската война тия възстания зачестили.

Още не свършила Кримската война, и българитъ възстанали въ Търново подъ водителството на Дѣдо Никола, 1856 год., а на следната година избухнала въ Бѣлоградчикъ Димитракиевата буна, 1857 г. И двегъ тия възстания излѣзли несполучливи и жестоко били потушени.

Почналитъ се народни движения въ Сърбия не избѣгнали отъ будното око на българитъ и тѣ побързали да се възползватъ отъ тѣхъ и да почнатъ борбитъ за своето освобождение. Неспokoйниятъ сръбски князь Михаилъ Обреновичъ въ своята борба срещу турцитъ се заобиколилъ и съ редъ бележити български дейци-бунтовници: Раковски, Илю войвода, Стефанъ Караджа, Василь Левски и др. Презъ 1862 год. Раковски образувалъ български легионъ, който взелъ деятелно участие при бомбардировката на бѣлградската крепостъ. Все по тсва време се почнали възстания въ Търново и Габрово. Отъ Сърбия въ България минали четитъ на х. Димитъръ и Панайотъ Хитовъ. Надеждитъ на българитъ за свобода растѣли, но въ тсва време Михаилъ Обреновичъ се помирилъ съ турцитъ и, за да имъ угоди, заповѣдалъ да се разтуря легионътъ на Раковски, изпѣдилъ всички легионери изъ Сърбия, изпѣденъ е билъ и самиятъ Раковски.

Раковски далъ нова организация и нова насока на народнитъ възстания. Той превърналъ хайдушкитъ малки дружинки въ организирани чети, добре въоръжени, облѣчени въ формено облѣкло и съ свое знаме, на което билъ изобразенъ разяренъ лъвъ, съ надписъ около него: „свобода или смъртъ“. Тия организирани чети, при навлизането си въ България, високо заявявали на свѣта, че огазитъ въ родната си земя да се биятъ и да умратъ за нейната свобода. И гово дѣло е чегата на х. Димитъръ и Ст. Караджа, която съ своитъ сражения и геройската смъртъ на своитъ войводи раздвижила турската империя и развълнувала общественото мѣнение въ Европа.